

บทที่ 5

สรุป

จากการศึกษาการผลิตวัคซีนและโพลีโคลนอลแอนติบอดีต่อเชื้อปรสิต trypanosome ในปลาตุ๊กพันธุ์ผสมครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า

1. sonicated antigen ร่วมกับ Freund's แอดจูแวนท์ ให้ผลในการกำจัดปรสิตได้ดีกว่า heat-killed antigen ร่วมกับเบต้า-กลูแคน
2. sonicated antigen เพิ่มความสามารถในการจับกินของเม็ดเลือดขาว และสามารถกระตุ้นการสร้างแอนติบอดีได้ทั้งในปลา และกระต่าย แต่เป็นปริมาณที่ค่อนข้างต่ำ
3. หลังจากปลาตุ๊กพันธุ์ผสมเคยได้รับเชื้อปรสิต trypanosome ไม่มีการติดเชื้อปรสิตซ้ำ หรือติดเพียง 1 วันหลังจากได้รับเชื้อ
4. โพลีโคลนอลแอนติบอดีที่ผลิตเพื่อตรวจหาแอนติเจน ในซีรัมปลา พบว่าไม่สามารถตรวจพบแอนติเจนในซีรัมปลาโดยวิธี Dot-Blot ELISA